

Zápisnica

z rozporového konania na expertnej úrovni k zásadným pripomienkam Slovenskej asociácie poisťovní vzneseným k materiálu „Návrh zákona o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov“, ktoré sa konalo dňa 16. októbra 2012 o 14:00 hod. na Úrade na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky, Hraničná 12, 820 07 Bratislava

Prítomní:

Úrad na ochranu osobných údajov
Slovenskej republiky
Mgr. Jozef Dudáš
JUDr. Zuzana Valková
Mgr. Ondrej Zimen
Mgr. Tatiana Valentová

Slovenská asociácia
poisťovní
Mgr. Mária Lehotská
JUDr. Jozefína Žáková
JUDr. Zuzana Macková
Mgr. Juraj Nečas
Ing. Mikuláš Kardoš
Richard Krajčoviech

Predmet rozporového konania:

Slovenská asociácia poisťovní v medzirezortnom pripomienkovom konaní vzniesla k materiálu „Návrh zákona o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov“, nasledovné zásadné pripomienky, ktoré sú predmetom rozporu:

K návrhu zákona ako celku

„Požadujeme, aby návrh zákona o ochrane osobných údajov bol stiahnutý z legislatívneho procesu. Dôvodom je prebiehajúci legislatívny proces na úrovni Európskej únie (http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=sk&DosId=201286), výsledkom ktorého bude nariadenie o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (všeobecné nariadenie o ochrane údajov). Podnikateľské subjekty by - v prípade schválenia návrhu zákona o ochrane osobných údajov - museli v priebehu krátkej doby opakovane meniť podmienky spracúvania osobných údajov.“

K čl. I § 5 ods. 2

„Navrhujeme nové znenie § 5 ods. 2: „§ 5 (2) Osobné údaje môže spracúvať iba prevádzkovateľ, zástupca prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľ. Sprostredkovateľ je oprávnený spracúvať osobné údaje len v rozsahu a za podmienok dojednaných s prevádzkovateľom alebo so súhlasom prevádzkovateľa aj so sprostredkovateľom v písomnej zmluve.“

Odôvodnenie: Navrhujeme upraviť v súlade s doteraz platnou právnou úpravou tak, aby bola osobné údaje oprávnená spracúvať aj osoba - v rozsahu a za podmienok dojednaných so sprostredkovateľom, t. j. ponechať súčasné znenie (§ 5 ods. 2 súčasného zákona). V zmysle uvedeného ustanovenia „osobné údaje môže spracúvať iba prevádzkovateľ a sprostredkovateľ“. V nadväznosti na znenie § 4 ods. 5 návrhu zákona a súvisiacich ustanovení, sprostredkovateľom je osoba, ktorá uzatvorila s prevádzkovateľom zmluvu, t. j. je v priamom zmluvnom vzťahu s prevádzkovateľom. Uvedené znamená, že v rámci výkonu

finančného sprostredkovania, nemôže osobné údaje spracúvať taká osoba, ktorá nemá zmluvný vzťah s finančnou inštitúciou ako prevádzkovateľom. Uvedená úprava je v konflikte so zákonom č. 186/2009 Z.z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve (ďalej len „zákon o FS“). V zmysle uvedeného zákona, sa za finančného agenta považuje zároveň „podriadený finančný agent“, t.j. osoba, ktorá vykonáva finančné sprostredkovanie na základe písomnej zmluvy so samostatným finančným agentom (sprostredkovateľom). V zmysle zákona FS nie je možné, aby podriadený finančný agent vykonával finančné sprostredkovanie na základe zmluvy s finančnou inštitúciou ako prevádzkovateľom, t.j. postavenie podriadeného finančného agenta v procese finančného sprostredkovania je zadefinované zákonom o FS. Finančné sprostredkovanie, resp. činnosti definované pod pojmom finančné sprostredkovanie, ktoré je v zmysle zákona o FS oprávnený vykonávať zároveň podriadený finančný agent sú nerozlučne spojené so spracúvaním osobných údajov dotknutých osôb - klientov poisťovne. Uvedené podporujú ustanovenia v zmysle § 31 zákona o FS, ktorý obsahuje úpravu oprávnenia finančného agenta (vrátane podriadeného finančného agenta) získavať a inak spracúvať osobné údaje a iné informácie od klienta a od zástupcu klienta (!). Záverom, v zmysle § 2 ods. 5 zákona o FS je činnosť finančného sprostredkovania (kt. vykonáva aj podriadený finančný agent) definovaná ako „podnikanie“. Z uvedeného vyplýva, že na vzťah samostatný finančný agent (ako sprostredkovateľ) a podriadený fin. agent nemožno aplikovať ustanovenia návrhu zákona o oprávnenej osobe (§ 4 ods. 6). Doplnenie zástupcu prevádzkovateľa je taktiež potrebné vzhľadom na navrhovanú definíciu zástupcu prevádzkovateľa. Taktiež je nevyhnutné, aby sprostredkovateľ mal možnosť ustanoviť ďalšieho sprostredkovateľa, ktorý bude mať možnosť spracúvať osobné údaje. V rámci obchodným záväzkových vzťahov je obvyklé, aby dodávateľ mal subdodávateľa, ak to zmluva umožňuje, aj keď dodávateľ za plnenie zodpovedá, akoby konal sám.“

K čl. I § 8

„V § 8 navrhujeme v odsekoch 1, 3, 4 doplniť o rovnocennú alternatívu „alebo poverenia na spracúvanie osobných údajov“, t.j. spôsobom v zmysle dnes platnej legislatívy.

Odôvodnenie: Uvedenú alternatívu (úprava) je zároveň obsiahnutá v samotnej smernici 95/46/ES o ochrane jednotlivcov pri spracovávaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov, na ktorej dôslednú transpozíciu sa ÚOOÚ v dôvodovej správe k návrhu zákona odvoláva. V zmysle čl. 17, ods. 3, 4 smernice 95/46/ES: „3. Realizácia spracovania cez sprostredkovateľa musí byť upravené zmluvou alebo právnym aktom záväzným pre sprostredkovateľa, v ktorom bude najmä stanovené, že: - sprostredkovateľ bude konať len na základe pokynov prevádzkovateľa, - povinnosti uvedené v odseku 1 a vymedzené právnou úpravou členského štátu, v ktorom je sprostredkovateľ zriadený, budú záväzné aj pre sprostredkovateľa. 4. Na doloženie ich existencie, budú časti zmluvy alebo právneho aktu týkajúce sa ochrany a požiadaviek na opatrenia uvedené v odseku 1, vyhotovené v písomnej podobe alebo v nejakej inej ekvivalentnej podobe.“ Podľa doteraz platnej právnej úpravy, prevádzkovateľ buď poveril sprostredkovateľa spracúvaním os. údajov alebo s ním uzatvoril zmluvu. V prípade úpravy zmluvnej povinnosti (bez alternatívy poverenia na spracúvanie osobných údajov) by si riadne plnenie uvedenej povinnosti s ohľadom na náležitosti zmluvy (§ 8 ods. 4, bod i)) vyžadovalo individuálne spracovanie zmluvy s každým jedným sprostredkovateľom bez možnosti používania jednotných rámcových zmlúv spracovaných pre daný účel. V rámci fungovania finančného trhu na báze finančných agentov je takáto úprava neprijateľná, resp. neaplikovateľná aj z dôvodu, že procesy náboru a zazmluvňovania finančných agentov sú realizované formou rámcových zmlúv.“

K čl. I. § 8 ods. 3

„Navrhujeme nové znenie druhej vety odseku 3. V odseku 3 druhá veta znie: „Sprostredkovateľ je oprávnený spracúvať osobné údaje v rozsahu, za podmienok a na účel dojednaný s prevádzkovateľom v zmluve alebo v poverení a spôsobom podľa tohto zákona, alebo so súhlasom prevádzkovateľa v rozsahu, za podmienok a na účel dojednaný so sprostredkovateľom v zmluve alebo v poverení.“

Odôvodnenie: - v zmysle ods. 1 návrhu zákona, prevádzkovateľ je oprávnený na základe písomnej zmluvy poveriť spracúvaním osobných údajov sprostredkovateľa. Uvedené znamená, že poverenie na spracúvanie osobných údajov má byť obsiahnuté v zmluve. - v zmysle ods. 3 návrhu zákona, prevádzkovateľ je povinný uzatvoriť so sprostredkovateľom zmluvu podľa ods. 1) pred začatím spracúvania osobných údajov. - v zmysle ods. 4 písm. i) návrhu zákona, zmluva podľa ods. 3 musí obsahovať opis opatrení, ktoré sprostredkovateľ preukázal prevádzkovateľovi podľa ods. 2. Z uvedených ustanovení návrhu zákona vyplýva, že postupnosť krokov sprostredkovateľa, resp. prevádzkovateľa pred začatím spracúvania osobných údajov sprostredkovateľom je nasledovná: (a) sprostredkovateľ zrealizuje opatrenia podľa ods. 2 (b) sprostredkovateľ preukáže prevádzkovateľovi opatrenia podľa ods. 2 (c) v zmluve, v zmysle ktorej prevádzkovateľ poverí sprostredkovateľa spracúvaním os. údajov zapracuje opis opatrení, ktoré preukázal príslušný sprostredkovateľ prevádzkovateľovi. Uvádžame, že začatie spracúvania osobných údajov korešponduje, resp. je nerozlučne spojené so začatím výkonu finančného sprostredkovania. Sprostredkovateľ je oprávnený začať vykonávať finančné sprostredkovanie dňom nadobudnutia účinnosti zmluvy pre výkon finančného sprostredkovania uzatvorenej s finančnou inštitúciou ako prevádzkovateľom. V prípade, ak má prevádzkovateľ uzatvoriť so sprostredkovateľom zmluvu „pred začatím spracúvania osobných údajov“, je potrebné ju uzatvoriť v časovo skoršom termíne ako nadobudne zmluva pre výkon finančného sprostredkovania účinnosť. V takomto prípade by sa zmluva (ods. 4) uzatvárala medzi prevádzkovateľom a osobou, ktorá v príslušnom okamihu ešte nie je v účinnom zmluvnom vzťahu s prevádzkovateľom na základe zmluvy pre výkon finančného sprostredkovania. Za daného stavu je osoba - sprostredkovateľ, povinný zrealizovať opatrenia podľa ods. 2 a preukázať ich prevádzkovateľovi (finančnej inštitúcii) v čase, keď nemá vo vzťahu k budúcemu prevádzkovateľovi „žiadne postavenie“ v zmysle účinnej zmluvy pre výkon finančného sprostredkovania. Zároveň, v uvedenom čase, t.j. pred nadobudnutím účinnosti zmluvy pre výkon finančného sprostredkovania má prevádzkovateľ poveriť sprostredkovateľa spracúvaním osobných údajov, t.j. poveriť osobu, s ktorou nemá žiadny (účinný) zmluvný vzťah. V prípade viazaného finančného agenta zmluva pre výkon finančného sprostredkovania nadobúda účinnosť dňom registrácie sprostredkovateľa (viazaného finančného agenta) v registri vedenom zo strany NBS. Nie je vylúčený stav, kedy NBS osobu do registra z dôvodov v zmysle zákona o FS nezaregistruje. Takáto úprava celej zmluvnej povinnosti medzi prevádzkovateľom a sprostredkovateľom na účely uvedeného. zákona nenaväzuje a nekorešponduje s osobitnou právnou úpravou finančného sprostredkovania a finančného poradenstva platnej pre sektory poistenia, zaistenia, kapitálového trhu, prijímania vkladov, poskytovania úverov a doplnkového dôchodkového sporenia. Povinnosť na uzatvorenie zmluvy medzi prevádzkovateľom a sprostredkovateľom v zmysle ods. 1, 3, 4 je skutočnosťou, ktorá bude mať negatívny vplyv na celý proces náboru a zazmluvňovania nových finančných agentov (výhradných aj nevýhradných) a postupnosť krokov v rámci procesu náboru a zazmluvňovania.“

K čl. I § 50 ods. 4

„Ustanovenie je v rozpore s § 53 písm. a) podľa ktorého je kontrolný orgán povinný vopred oznámiť kontrolovanej osobe predmet a účel kontroly.“

K čl. I § 76 ods. 1 až 4

„Navrhujeme posunúť lehoty na uvedenie do súladu so zákonom. Lehoty na uvedenie do súladu navrhujeme posunúť nasledovne: V odseku 1 z troch mesiacov na šesť mesiacov, V odseku 2 do jedného roka posunúť do dvoch rokov (v podmienkach poisťovníctva sú uzavreté zmluvy so sprostredkovateľmi rádovo v tisícoch a viac, požaduje sa tu doplnenie zmlúv podľa § 8 odsek 4, hlavne body h), i)), V odseku 3 z troch mesiacov na šesť mesiacov.“

K čl. I § 76 ods. 5 a 6

„Navrhujeme lehotu posunúť na minimálne šesť mesiacov.“

Odôvodnenie: Vzhľadom na počet registrácií je potrebné predĺžiť lehotu na prihlasovanie. Príliš krátká lehota spôsobí nápor na kapacity Úradu, ktorý nebude schopný prihlášky na registráciu vybavovať. Rozloženie prihlášok v dlhšom časovom úseku zmierni nápor a zlepši plynulosť prechodu, čo je v záujme všetkých dotknutých účastníkov.“

K čl. V

„Navrhujeme slová „1. januára 2013“ nahradiť slovami „1. júla 2013“.“

Odôvodnenie: Vzhľadom na rozsah vyžadovaných zmien oproti súčasnému zneniu zákona č. 428/2002 Z. z. a vzhľadom na počet subjektov, ktorí sú dotknuté novou úpravou, je potrebné zaviesť legisvakačnú lehotu, ktorá zabezpečí všetkým prevádzkovateľom možnosť analyzovať dopady novej úpravy a vyhodnotiť potrebu úpravy nastavených procesov. Zároveň, v rámci prechodných ustanovení sa definuje povinnosť prevádzkovateľa zosúladiť zmluvný vzťah so sprostredkovateľom do jedného roka od účinnosti, čo sa s ohľadom na veľký počet sprostredkovateľov a existujúcu úpravu práv a povinností sprostredkovateľov javí ako neprímerane krátká doba.“

Výsledok rozporového konania:

K návrhu zákona ako celku

Pripomienka nebola akceptovaná. Úrad na ochranu osobných údajov SR si uvedomuje prebiehajúci legislatívny proces na európskej úrovni týkajúci sa novej koncepcie právnej úpravy osobných údajov, ale z dôvodov efektívnejšieho výkonu aplikačnej praxe, dôslednejšej transpozície smernice 94/95/ES a nutných legislatívnych krokov v nadväznosti na úlohy vyplývajúce zo Schengenského akčného plánu a odporúčaní a záverov hodnotiacej komisie. V neposlednom rade nie je zrejmé kedy a v akej podobe bude na európskej úrovni konštituovaný nový právny rámec ochrany osobných údajov. Okrem toho zrejmým zámerom návrhu zákona je aj prispieť k väčšej právnej istote zainteresovaných subjektov zjednodušením a sprehľadnením celého znenia.

K čl. I § 5 ods. 2 a k § 8

Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Ustanovenie § 5 ods. 2 ostane nezmenené. Bude prijatá právna úprava týkajúca sa zavedenia právneho inštitútu subdodávateľa za účelom umožnenia lepšej flexibility právnych vzťahov pre súkromný sektor. Písomné poverenie sprostredkovateľa nebude zapracované. Návrh bude umožňovať iba uzatvorenie písomnej zmluvy medzi prevádzkovateľom a sprostredkovateľom, ktorá bude mať stanovené iba minimálne obsahové náležitosti týkajúce sa ochrany osobných údajov. Tieto minimálne obsahové náležitosti resp. minimálny štandard ochrany osobných údajov môže byť

inkorporovaný aj do iného zmluvného typu. Zástupcovia Slovenskej asociácie poisťovní vyjadrili obavu, že takouto právnou úpravou sa naruší existujúca forma (písomné poverenie), ktoré je súčasťou bežnej praxe v oblasti poisťovníctva. Úrad na ochranu osobných údajov SR argumentoval, že v praxi sa používajú minimálne a nedostatočným spôsobom. Z hľadiska zabezpečenia ochrany osobných údajov ako základného ľudského práva je potrebné presadiť zmluvný vzťah, ktorého súčasťou je aj garancia zodpovednosti prevádzkovateľa v momente, keď zveruje spracúvané osobné údaje sprostredkovateľovi, ktorého si vyberie. Ďalšia diskusia sa týkala postavenia subdodávateľa. Úrad na ochranu osobných údajov SR komplexne vysvetlil tento právny inštitút. V oblasti poisťovníctva by mal podriadený finančný agent postavenie subdodávateľa. Na základe interpretácie príslušných ustanovení smernice 94/95/ES a súvisiacej aplikačnej praxe Úrad na ochranu osobných údajov SR považuje za potrebné presadiť právnú úpravu ustanovujúcu možnosť iba zavedenia písomnej zmluvy. Pokiaľ ide o ustanovenie § 8 ods. 4 písm. i) návrhu zákona, tak bude preformulované, a to aj na základe pripomienok od iných subjektov, aby to bolo prijateľnejšie. Spracúvanie osobných údajov sprostredkovateľom aby mohlo začať aj dňom účinnosti uzavretej zmluvy. Otázka vymedzenia časového rámca v kontexte odseku 3 sa javí ako problematická – dôjde k precizovaniu, aby sa odstránili pochybnosti o tom, že zmluva v zmysle § 8 ods. 4 nemusí byť osobitným zmluvným typom uzatvorená pred začatím spracúvania osobných údajov. Zástupcovia Slovenskej asociácie poisťovní navrhujú odstrániť z ustanovenia § 8 ods. 9 návrhu zákona slová „§ 9 až 14“. Úrad na ochranu osobných údajov SR túto požiadavku bude analyzovať a na základe toho sa rozhodne či jej vyhovie.

K čl. I § 8 ods. 3

Pripomienka bola akceptovaná. Úrad na ochranu osobných údajov SR po konzultácii s Ministerstvom spravodlivosti SR prispôsobí požadovanú formuláciu, tak aby bol zachovaný jej zmysel, ale aj súlad s inými ustanoveniami návrhu zákona.

K čl. I § 50 ods. 4

Pripomienka bola akceptovaná.

K čl. I § 76 ods. 1 až 4

Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Lehoty sa predĺžia.

K čl. I § 76 ods. 5 a 6

Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Lehoty sa predĺžia.

K čl. V

Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Účinnosť bude nastavená od 1. apríla 2013.

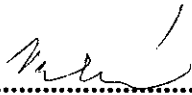
V Bratislave, dňa 16. októbra 2012

**Úrad na ochranu osobných údajov
Slovenskej republiky**

.....
Mgr. Jozef Dudáš

**Slovenská asociácia
poisťovní**

.....
Mgr. Mária Lehotská



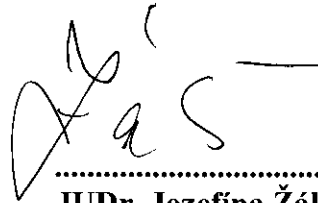
.....
JUDr. Zuzana Valková



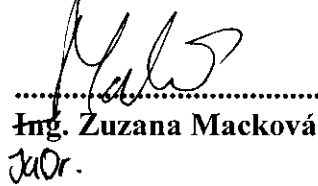
.....
Mgr. Ondrej Zimen



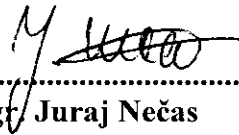
.....
Mgr. Tatiana Valentová



.....
JUDr. Jozefína Žáková



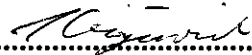
.....
Ing. Zuzana Macková
Jur.



.....
Mgr. Juraj Nečas



.....
Ing. Mikuláš Kardoš



.....
Richard Krajčoviech